

29 december 2020

Betreft: terugbetaling van een bijstandsuitkering

Sociaal Gemert-Bakel

Geacht college,

In de landelijke pers is berichtgeving verschenen over een bijstandsgerechtigde in de gemeente Wijdmeren die van haar moeder boodschappen ontving en dit niet opgaf als inkomen. Sociaal Gemert-Bakel zou het college naar aanleiding hiervan enkele vragen willen stellen.

In het artikel "Is er verschil tussen boodschappen krijgen van je moeder of de voedselbank?" op de website van de NOS, lees je dat een persoon 7000 euro terug moet betalen, omdat een moeder boodschappen gaf aan die persoon, die een uitkering kreeg van de gemeente Wijdmeren. De gemeente Wijdmeren stelde dat boodschappen inkomsten in nature zijn en dat je dit als uitkeringsgerechtigde moet melden bij de gemeente. Ook wordt er gewezen op inlichtingenplicht van de uitkeringsgerechtigde.

Vragen van Sociaal Gemert-Bakel:

1. Wat is het beleid van de gemeente Gemert-Bakel m.b.t. schenkingen in natura of andere schenkingen en inkomsten, o.a. in kader bijstandsuitkeringen?

Het college van Gemert-Bakel laat een gift vrij als het verantwoord is in het kader van de uitkering. Om dat te kunnen beoordelen kijkt het college naar de bestemming en de hoogte van de gift. Op basis van de persoonlijke omstandigheden wordt bekeken of de ontvangst van de gift leidt tot een bestedingsniveau dat hoger is dan met de bijstand verenigbaar is. Dit betreft dus maatwerk. De omgekeerde toets is hierbij het uitgangspunt. De uitvoering hiervan is belegd bij GR Senzer.

2. Worden in de gemeente Gemert-Bakel álle schenkingen in natura of anderszins als inkomsten gezien?

Nee, niet alle schenkingen worden als inkomsten gezien. Dit is onder meer afhankelijk van de aard van de schenking en de omstandigheid of deze schenking eenmalig, dan wel periodiek is.

3. Vanaf welke waarde van gedane schenkingen wordt er gekort op de (bijstands)uitkering?

Zie antwoord op vraag 1.

4. Controleert de gemeente Gemert-Bakel actief of iemand met een bijstandsuitkering inkomsten heeft, zoals bijv. voedingsmiddelen van een ouder, zoals beschreven in bovengenoemde casus?

Ja, de gemeente controleert. De controle vindt plaats binnen de reguliere (her)controles naar de rechtmatige verstrekking van de uitkering. Uitkeringsgerechtigden worden hierin onder andere gevraagd bankafschriften in te leveren. Als daaruit bijv. blijkt dat iemand geen of weinig uitgaven heeft voor de dagelijkse kosten van levensonderhoud kan een uitgebreider onderzoek aan de orde zijn en zal daarover het gesprek worden aangegaan met de uitkeringsgerechtigde.

5. Op welke wijze vindt een eventuele controle plaats en door wie of welke instantie?

Onderzoeken worden gedaan via gesprekken en het opvragen van gegevens (bankafschriften). Dit wordt uitgevoerd door de Specialist uitkeringen van Senzer. Dit kan – als daar aanleiding voor is - opgeschaald worden naar het team Handhaving van Senzer.

6. Veel mensen in de bijstand zijn voor hun levensonderhoud aangewezen op de voedselbank. Geeft de gemeente aan een persoon met een bijstandsuitkering informatie over het feit dat voeding van de voedselbank in feite een schenking in natura is en dat er dus (eventueel vanaf een bepaalde waarde daarvan) gekort zal worden op de bijstandsuitkering?

Uitkeringsgerechtigden worden bij en na de toekenning van de uitkering gewezen op hun inlichtingenplicht, o.a. voor wat betreft ontvangen giften/schenken. Wat betreft de voedselbank is er een bijzondere situatie. In Gemert-Bakel hebben we geen voedselbank maar de 'Pas Vooruit'. Om daarvoor in aanmerking te komen moeten mensen aan bepaalde voorwaarden voldoen. Lumens beoordeelt of iemand aan de voorwaarden voldoet van de 'Pas Vooruit'. In het algemeen kan worden gezegd dat wanneer iemand aan de voorwaarden van de 'Pas Vooruit' voldoet, er geen sprake zal zijn van te grote toename van het bestedingsniveau. Vrijlating ligt dan voor de hand.

7. Zijn er bij de gemeente Gemert-Bakel zaken geweest waarbij een bijstandsuitkeringsgerechtigde gevorderd werd om geld aan de gemeente terug te betalen, omdat men (door de gemeente gecontroleerde) schenkingen ontvangen had (al dan niet in natura) ?

Dat is onbekend. Er zijn diverse redenen waarom geld wordt teruggevorderd. Dat kunnen schenkingen zijn, maar ook vanwege inkomsten. Besluiten tot terugvordering van uitkering worden niet 'gelabeld'. Deze vraag kan om die reden niet beantwoord worden.

8. Om hoeveel zaken ging dit in de afgelopen 3 jaar?

Zie antwoord vraag 7.

Voor meer achtergrondinformatie verwijzen we u naar:

In de afgelopen weken is er veel publiciteit geweest rond de door u genoemde casus. Om u wat inzicht te geven in de dilemma's waar gemeenten tegenaan lopen bij het bepalen of een gift vrijgelaten kan worden is deze blog van mevrouw Evelien Meester van Stimulansz lezenswaardig: https://www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/kennispartners/stimulansz/terugvordering-vanwege-ontvangen-boodschappen.15597507.lynkx?tid=TIDP550079XC111CDF24C8C4B88BC44D26904463A42YI5&utm_campaign=BB_NB_Dagelijks&utm_medium=email&utm_source=SMG&utm_content=1224_08-01-2021

De vragen zijn gesteld, namens Sociaal Gemert-Bakel, door Jan Hoevenaars, fractievoorzitter SGB.

Sociaal Gemert-Bakel kijkt uit naar uw reactie.